

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQÜIN

AÑY XIII

Núm. 166

Reus, divendres 19 de Juliol de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . > 4'50 trimestre.
Estranger. . 9'— >

Número solt 5 cèntims

EL DIABLO

(*Balaninus Nucum*)

DELS AVELLANERS, "SARPOL"
SE COMBAT AMB EL

Per a detalls dirigir-se a la HALYER S. A., carrer
de la Princesa, núm. 51, entressol.—Barcelona.

Agència General: J. Felip i Pagés,
CARRER DE SANT VICENS ALEGRE, N.º 1.—REUS

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGÍA I BACTEROLOGÍA
i d'anàlisi química aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.—Reus

Consulta de 3 a 5

UNA NOTA DEL SR. DATO

Ambigüïtats sobre la llei contra la premsa

En el ministeri d'Estat han facilitat la següent nota:

«Com s'havia anunciat, el ministre d'Estat i el president de l'Associació de la Premsa celebraren una llarga conferència a propòsit de la manera de reglamentar la llei anomenada d'espiónatge.

Insisteix el senyor Dato en les afirmacions que ve fent des de que el projecte es presentà a les Corts.

La nova llei no té per objecte perseguir a la premsa ni entorpir la útil labor d'informació i de cultura que realitza; és un vot de confiança que el Govern necessita en defensa de la neutralitat d'Espanya.

Se promulgà fa una setmana i no s'ha aplicat encara; és més, el senyor Dato celebraria molt que no hi hagués ocasió d'aplicar-la. Tem, no obstant, que aquests propòsits siguin irrealsitzables, i per això en l'últim Consell s'acordà que els ministres d'Estat, Gracia i Justícia i Governació dictin cada un en allò que a les seves funcions se refereixi, les regles i aclaracions neces-

saries per a que l'aplicació de la llei produueixi als periòdics les menors molesties possibles.

Fins ara, sis o vuit periòdics, en tota Espanya han donat motiu per a que la llei s'apliqués.

Creu el senyor Dato que en alguns d'eixos casos la falta no ha sigut intencionada, i perque reconeix i alaba justament el patriotisme de la premsa, encara no s'ha presentat cap denuncia ni s'ha castigat a cap periòdic.

El senyor Dato se proposa, en quant sigui possible, no procedir contra els periòdics que delinqüen, i pregá al president de l'Associació de la Premsa que adverteixi als directors d'ells que no deu existir en les informacions el comentari que'sjudiqui punible.

Fora dels casos verdaderament greus, no's penará als periòdics si no quan aquelles amistoses advertencies no donessin el resultat desitjat.

Els periòdics—segons declaració explícita del senyor Dato—podrán lliurement donar, com fins aquí, totes les notícies de la guerra i jutjar com millor estimin les operacions militars i manifestar les seves simpaties per aquests o els altres bel·ligerants.

En lo que el Govern procedirà amb tot rigor és en reprimir i castigar les injurias als quetes d'Estat, als pobles bel·ligerants i als embajadors i agents diplomàtics.

El senyor Dato, sols en últim cas i sentint ho molt, atribuirà a esta-

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Queda obert el pago de tots els cupons corrents de venciment primer de Juliol.

Venem valors amb pòlica intervenguda per Corredor de Comerç o Agent de Canvi i Borsa, sense cap comissió.

Acceptem dipòsits de valors sens cobrar drets de custodia.

CAIXES DE SEGURITAT

esitius. S'ha estat

blir la previa censura, i aquesta únicament per a notícies i articles que poden posar en perill la neutralitat i sol·licitant que algun representant de l'Associació de la Premsa la inspeccionés per a comunicar l'ample esperit amb que la censura s'havia d'exercir.»

Notes politiques

Un miting de les esquerres

Els elements d'esquerra de Barcelona, d'acord amb els del reste d'Espanya, organitzen un acte polític per a protestar de la llei de protecció de l'espionatge i per a tractar de la situació política d'Espanya.

A l'acte hi assistiran probablement els diputats senyors Largo Caballero, Besteiro, Prieto, Anguiano, Saborit i Marcelí Domingo i el cap dels radicals senyor Lefèroux.

Després del miting se reuniran els diputats que en ell prenguin part per a canviar impressions apropi de la conducta a seguir fora del Parlament i, en conseqüència, adoptar acords.

L'acte a que ens referim és molt fàcil se celebri el diumenge dia 28 de l'actual.

La Mancomunitat, la llengua catalana i el ministre

Segons ha declarat el president de la Mancomunitat a uns periodistes la contestació del ministre de la Governació apropi de l'ús del català en els llistins de les estacions tele-

fòniques és favorable a les aspiracions del Consell Permanent, com deiem en nostra edició d'ahir.

Això servirà per a calmar als nacionalistes que es mostraven molt disgustats per la forma en que el Govern semblava tractar l'assumpció de la llengua catalana.

El Sr. Pérez Solís

Demà o demà passat arribarà a Barcelona el conegut escriptor socialista don Oscar Pérez Solís.

El senyor Pérez Solís, durant la seva estada a la ciutat comtal, pendrà part en varius actes de propaganda socialista.

LA GUERRA

A trenc d'auba del dimarts llençaren els alemanys el quint gran assalt contra el front francès.

Des de Chateau Thierry fins la Main de Masaige, o sigui en una extensió de 80 quilòmetres, atacaren amb extrema violència.

Entre Dosmans i Posay lograren passar el Marne per varius punts; però les tropes nordamericanes contraatacaren ràpida i brillantment, fent retrocedir als alemanys i obligant-los a repassar el riu.

En tot el front d'atac, la nova ofensiva alemanya s'ha estrellat materialment contra una resistència com mai la trobaren els exèrcits del kaiser.

—En el front italià s'han lliurat sols accions parcials al Sudest de l'Asiano i en la regió del Brenta, amb ventatja en totes parts per a les armes italianes.

COMENTARIS BREUS

«Semanario Católico», en la seva «Hebdomadaria», aplaudeix a l'alcalde per haver, segons diu, donat ordres als seus agents encaminades a impedir que en els kioscos s'exhibeixin certes publicacions «que constituyen un atentado a la moral».

Que s'exhibeixin únicament?

Está bé; está bé fins a cert punt. Nosaltres creiem que la moral, la verdadera moral, no hi guanya res amb el dissimul. I seríem més enèrgics. Tartuf, per hipòcrita refinat que sigui, mai serà, per a la gent de bé, el prototípus de la moralitat...

Heu's aquí per què l'aplauso i l'excitació a l'alcalde, de «Semanario», ens han fet assaltar un dubte horrible, pensant en certa poesia i altres treballs festius publicats en les columnes del contrare:

—Rivalitat? Enveja? O es tracta simplement de neutralitzar els efectes de cert anunciat que inserta FOMENT?

El passat nombre de l'orguen dels clergues, que per lo vist té interès en neutralitzar, s'estorça en fer campanya moralitzadora.

Això, que entra de plé en la seva missió evangèlica, enc que sembla paradoxa, no podem aplaudir com seria el nostre desig.

Acostumem sempre a mirar les coses a contra claror.

I així hem vist, per exemple, un móbil inconfessable en la gazzella que dedica a combatre l'empresa del Teatre Circo per haver donat quatre funcions de vodevil.

No és precisament la moralitat o immoralitat de l'espectacle lo que impulsa a «Semanario» a tirar unes floretes an aquella empresa. El móbil hi ha que cercar-lo en altre ordre d'idees: en el sectorisme i la intolerància dels inadaptables.

El senyor Fábregas, el simpàtic

empresari del teatre d'istiu i volgut amic nostre, és un esperit modern, demòcrata, respectuós amb totes les idees, sense prejudicis ni sectarismes. Aquesta seva manera d'ésser, l'ha portat, quan la fortuna li ha somrigut, a fer tot el bé que ha pogut a la seva ciutat estimada. I entre l'obra meritíssima, filantròpica, digna del major encomi, d'aquest excelent patrici, hi s'obreix una institució benèfica que està destinada a aixugar moltes llàgrimes en les llars humils. Pero el senyor Fábregas ha comés un error que la clergalla no podrà perdonar mai: ha aixecat una institució benèfica a la moderna, sense l'intromissió de capellans ni monjes, completament, absolutament laica...

Heu's aquí l'enemiga, la «ojeriza», que diuen els castellans, de «Semanario Católico» contra l'empresa Fábregas.

I que aixó és així, que ni la moralitat ni la cultura «no hi toquen cap pito» en l'escomesa de «Semanario», ho prova el fet, sobradament eloqüent, de que en les sòsides funcions de vodevil s'hi vegeuen, adhuc en llocs preferents, molts distingits catòlics reusencs que no se'ls havia vist durant l'actuació de la companyia catalana del teatre Romea de Barcelona...

La veritat és que no hi ha per a fer tants escarafalls.

Arreglada a l'escena la bella poesia de mossén Veciana, podrà anar a enriquir el teatre de vodevil...

I quin partit en trauria d'ella la Elena Jordi!

Decididament «Semanario» està deixat de la mà de Deu.

I és que no es pot tindre per guiadors a Deu i al diable a la vegada...

El SANO (Joaquima)

és el més recomenat per sa pureza.
DIPOSIT: Plaça de Catalunya, número 7.— Reus.

Del Certamen de l'Agrupació Horaci

No deuen inhibir-se'n

Lema: Neutralitat

Generalment, totes les entitats, siguin quines siguin les seves aspiracions, exceptuant, està clar, les que perseguen un fi polític o religiós, consignen en els seus estatuts o reglament la neutralitat més absoluta en qüestions polítiques, religioses i socials.

Aquest error, que Unamuno calificà molt encertadament de covardia espiritual, fa que en tots o quasi tots els Centres de cultura se respiri un ambient enrari que impossibilita, o poc menys, plantejar solucions de caràcter social verament progressives i radicals.

Està bé, que les entitats culturals, com a col·lectivitats, no tinguin preferència per partits polítics determinats, ni molt menys simpaties per cap de les religions positives coneudes, i, adhuc, que no intervinguin directament en les lluites entre les organitzacions patrals i obreres. Pero per a que això resulti així, per a que aquesta classe d'organismes visquin completament, absolutament separats de partits i sectes no veiem tampoc la necessitat d'estatuir-ho en els reglaments. Es això, al nostre entendre, una coacció moral. I creiem que en els Centres de cultura deu desaparèixer tota coacció, enc que aquesta sols sigui moral; deu desaparèixer tot obstacle i tot entrabanc que impideixi el lliure descapdellament del pensament humà. Les idees i els sentiments deuen xocar fortemet, violentament, dintre dels organismes instituïts per a la difusió de la cultura entre el poble.

Es, per altra part, d'absoluta inefficacia parlar d'aqueixa neutralitat en els reglaments dels Centres de cultura. Els fets, la història, ens ho demostren. La col·lectivitat, com

l'individu, no pot sustreure's al medi. Si, per exemple, aquí, a Catalunya, on tant es parla de llibertats regionals i adhuc de nacionalisme, esclatés un moviment seriós, que tingüés per objecte afavorir de veritat els interessos de Catalunya, no els d'uns quants plutòcrates, permaneixeria impossible davant d'ell, cap centre, societat o ateneu de cultura de la regió? Contemplarien fredament, aquests organismes l'entrònitzament d'una dictadura nacional, militar o civil? Veurien indiferents una revolució social encaminada a transformar radicalment l'actual règim social?

Si, com afirmen sabis i sociòlegs, la llibertat dels pobles està en raó directa amb sa cultura; si quant més culte és un poble, de més benestar disfruta, necessàriament, imprescindiblement, les entitats de cultura han d'evolucionar impulsilides per les necessitats dels temps. I si avui aquestes entitats respiren un ambient enrari, l'ambient de nostres dies, demà, no se'n pot dubtar, sufrirán una saludable transformació que faci possible la seva cooperació en aquesta obra de perfectabilitat humana que va realitzant-se lenta, però contínuament.

Per xò nosaltres afirmem resoltament que les entitats de cultura deuen participar en tots els moviments trascendentals de la història, orientant-los i conduint-los pels viaranyos que puguen proporcionar major suma de beneficis a la col·lectivitat humana.

MARCIAL BADÍA ARNAL.

(Treball guanyador del premi del Centre de Lectura).

ENRIC AUQUÉ PUJOL

Contractista d'obres

Ofereix son nou domicili, carrer Sant Llorenç, núm. 1, bis, segon,

DE CULTURA

«MINERVA»

A la personalitat excelsa de Goethe és consagrat el tercer volum de la col·lecció «Minerua» (sèrie de literatures modernes). L'obra escollida té diversos motius de interès. Es tracta de la deliciosa comèdia «Germà i germana» de Goethe i té, a més del seu valor propi, el d'ésser traduïda molt acuradament per les deixebles de l'escola superior de Bibliotecàries i el d'haver estat estrenada recentment en les sessions públiques donades per l'Escola catalana d'art dramàtic i acompañades de belles conferències sobre la comèdia del segle XVIII pel seu director don Adrià Gual.

En aquest volum s'han ajuntat, doncs, tres institucions la creació de les quals és deguda a la iniciativa de la Diputació de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya: la col·lecció «Minerva», la Escola de Bibliotecàries i la d'art dramàtic.

Amb l'aportació al repertori català de «Germà i germana» ha realitzat el Consell de pedagogia una obra verament lloable i un bon servei a les companyies de teatre català mancades de bones produccions en un acte.

Dona major interès al volum una excel·lent noticia biogràfica de Goethe deguda a D. J. M. Capdevila.

Dintre la col·lecció popular dels coneixements indispensables ha estat publicada de parella amb la de Goethe, una obreta en la qual el seu autor, el senyor Massó i Ventós, explica detalladament i de manera molt atractiva «Com es confecciona un film».

Es tanta la importància que ha pres dels nostres díes la indústria cinematogràfica, que no podia mancar en una encyclopédia com és «Minerva» un volum que li fos dedicat. I, com sempre, ha estat escollida per tractar la matèria una

persona ben assabentada en tots els seus aspectes, com és en el cas present el senyor Massó i Ventós, que ha intervenit molt acuradament en la concepció i direcció de pel·lícules de producció catalana.

Els dos nous volums de «Minerva» assolirán sense cap mena de dubte un èxit popular.

Notes obreres

Els carrilaires

Properament anirà a Barcelona el diputat socialista Sr. Anguiano, amb objecte de preparar la campanya per a la readmisió dels obrers ferroviaris despedits.

Marxarán d'acord en aquesta campanya la Confederació General del Treball, la Federació Nacional i la Unió General de Treballadors.

* *

A Málaga s'ha celebrat un Congrés d'obrers carrilaires. S'han discussit les següents bases:

Peticions de caràcter urgent: augment en els sous o jornals fins a 1.500 pessetes, el 50 per 100; en els de 1.500 a 2.000, el 30 per 100; els de 2.000 a 2.500, el 30; els de 2.500 a 3.000, el 20, i en els de 3.500 a 5.000, el 15 per 100. Des d'aquests sous en endavant, el 10 per 100.

Guardabarreres: els que disfruten habers de 50 céntims, augment fins a una pesseta; els de 3 rals, a 5; els de 4, a 6; els de 6, a 7, i els de 8, a 9.

En una de les sessions se llegí un telegrama del senyor Maura, contestació al dirigit pels congressistes, en el que demanaven la reposició dels obrers ferroviaris despedits per la Companyia del Nòrd en agost de l'any passat.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. - Informes en aquesta impremta.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

		A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	752.0	752.5	
TERMÓMETRE	Màxima Sol... 36.5 Ombra 31.7		
	Minima Sol... 20.2 Ombra 19.7		
PSICRÓMETRE	Termòmetre sec. 26.5 Idem humit. 22.2	27.2 21.8	
Humitat relativa de l'aire	69.0	61.8	
Tensió del vapor acuós	17.7	16.7	
ANEMÓMETRE	Direcció del vent	S	S
Velocitat del vent	222.	25.	
Pluviòmetre			
Evaporòmetre	7.5	4.8	
Estat del cel	Ras	Ras	

En atent B. L. M.—quina atenció agrair—el nou secretari d'aquest Ajuntament don Baltasar Segú Homs, ens participa haver-se possessionat de dit càrrec i ens ofereix la seva més decidida i eficaç cooperació per a tot lo que contribueixi al millorament i prosperitat dels interessos de Reus.

Remerciem al senyor Segú els seus oferiments a l'ens temps que li desitgem el més bon acert en el desempeny del seu difícil comés.

Ahir estigué algunes hores en aquesta ciutat el conegut socialista barceloní i culte tipògraf, En Toribio Reoyo.

Celebrarem que la seva curta estada entre nosaltres li hagi sigut ben agradosa.

S'ha possessionat del seu càrrec el nou governador civil de la província don Agustí de Llanos Valdés.

L'Associació de Pastissers del Partit de Reus ha cursat el següent telegrama als Excmos. Srs. President del Consell de Ministres i Comisari d'Abastos:

«Próximo a llegar a esa Corte una Comisión de fabricantes de ha-

rina de esta. Rogamos los atiendan en sus peticiones de trigo para esa provincia, pues de lo contrario, visto el pronto agotamiento de la harina procedente del cargamento del «Catalina», los panaderos de este partido nos veríamos obligados, muy a pesar nuestro, a subir el pan a precios nunca vistos.—El Presidente, Ramón Ossó.

***

F. PRIUS DEMESTRE*Corredor de Comerç collegiat*

Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment primer de Juliol.

Compra venta de valors.

Camvi de monedes i bitllets extrangers.

***

L'Agrupació Excursionista ha organitzat un curset de divulgació d'Historia crítica de Catalunya, a càrrec d'En Francesc Masip, llicenciat en Filosofia i Lletres.

La primera de les conferències d'aquest interessant curset versarà sobre «La política de Catalunya fins a l'unió amb Aragó» i tindrà lloc el dia 26 de l'actual.

***

A tots els socis inscrits per al curs de Gimnasia que organitza la Secció de Sports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria els dies setius a la tarda en la platja del Llatzaret se'ls prega que acudeixin avui divendres a les 10 de la nit en el local del Centre a fi de posar-se d'acord pels treballs que s'han d'efectuar el pròxim diumenge.

***

Professor de Francès i Anglès

Ofereix explicar-los en català.

Traducció i redacció de correspondència.

Acceptarà col·locació. - Castellar 3.

***

S'ha sollicitat el registre de vint pertenescies de la mina de ferro «Santiago», en terme de Falset.

***

Horxata Valenciana

La que se serveix en el

BAR ESQUELLA

és la millor i al pur istil de Valencia.

Provar l'HORXATA VALENCIANA del «BAR ESQUELLA» és convence's de que és el refresc preferent d'estiu, immillorable i superior.

Es ven al públic a 60 cénts. litre.

***

El nombre d'aguesta setmana de «Lectura Popular» està dedicat al distingit poeta En Ramón Picó i Campamar, del qual ne publica el discurs presidencial dels Jocs Florals de 1892.

Les notícies que's reben d'Arbeca diuen que amb motiu de l'última pedregada la collita de cereals ha quedat reduïda en un 10 per 100. En quant a les d'olives, ametilles i hortalises, han quedat destruïdes quasi per complet.

***

— Meritori —

Se necessita per a un comerç d'aquesta plaça.

Informes en aquesta impremta.

***

Cridem l'atenció de la presidència de la Comissió de Foment sobre el mal estat en que es troba el truc del carrer del camí de Salou en el lloc on la vía del tranvía atravessa dit carrer.

Per manca de matxaca s'ha anat enfondint tant el terreny que la vía es troba a bastanta més altura, lo qual constitueix un imminent perill per als nombrables veïclos que per allí tranziten sobre tot en la present temporada d'estiu.

***

Senyors estiuencants de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortoneda.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats

***

La companyia Benet-Mestres està assatjant, per a posar en escena el proper diumenge en el teatre d'estiu de la recreativa societat La Palma, el drama «Mariñela», basat en la novel·la d'En Pérez Galdós.

***

Aquesta Cambra de Comerç anuncia la celebració d'un concurs per a adjudicar l'impressió de la Memoria reglamentaria sobre el moviment general de la vida econòmica d'aquesta Cambra.

***

Bidons de ferro

completament nous a rebre directament de la fàbrica, de cabuda 670 litres, construits de xapa forta, amb cercles mitja canya a les dues bases, carrils en la part central i amb tap especial per a poguer ésser precintats; se'n venen al preu de 270 pessetes un.

Informarán en aquesta impremta.

***

En la regió de Tortosa els olivers presenten immillorable aspecte, havent resultat molt favorescuts amb les últimes plujes.

Les impressions que es tenen sobre la pròxima collita d'oli són molt bones.

***

Per la Comissió mixta de reclutament ha sigut declarat excluit temporalment del contingent a primera revisió el minyó Enric Urasandi Castaños, del sorteig d'aquesta ciutat.

***

Jaume Simó i Bofarull**ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA**

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

S'ha remés al ministre de la Guerra el resum numèric del reemplaç actual, en el que s'han allistat en aquesta província 3.385 moços.

***

La Comissió provincial ha sigut convocada a sessió per al 23 del actual.

SECCIO OFICIAL

Centre Autonomista de D. del C. i de la I.

Societat de Sports i Excursions

Aquesta Junta de Govern participa als socis d'aquesta Entitat que havent conseguit de la Companyia Reusense de Tramvies la concessió dels bitllets reduïts de 60 céntims per als dies festius a la tarda, a fi de facilitar les tasques d'Educació Física anunciades, aquests podrán ésser adquirits pels inscrits, a la Conserjeria fins a les 14'30, al preu de 80 céntims, destinant-se la diferència de 20 céntims per als gastos d'organització de la Secció.

L'inscripció podrà fer-se fins a les 15 de la vigília de festa.

Dits bitllets serán exclusivament valeders pels socis del Centre.

Hora de sortida: en el tren de les 15'15.

Reus 16 de Juliol de 1918.—El President, Lluís Escoda.

Institut general i tècnic de Reus

ANUNCIO

Curs de 1918 a 1919.—Ensenyança no oficial no col·legiada

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin donar validesa académica a les assignatures cursades per dita ensenyança hauran de matricular-se en el mes d'agost pròxim. An aquest efecte presentaran la sol·licitud al senyor Director en imprems que se'ls facilitarà a Secretaria, acompanyada de la cédula personal els que per la seva edat estessin obligats a això, certificat de vacunació i els drets següents:

Per cada assignatura.—Paper de pagos a l'Estat, 12 ptes.; Metàlic per drets d'expedient, 2'50 ptes.;

además tants timbres móbils de 10 céntims com assignatures comprengui la inscripció més un.

Si alguna de les assignatures fos la de Gimnàs, Dibuix o Caligrafia aleshores abonarán 11 pessetes en paper de pagos, 2'50 ptes. en metàlic i lo demés que queda citat.

Les matrícules d'honor, se sol·licitarà la seva aplicació en el mateix plaç.

INGRÉS.—Els que desitgin examinar-se d'ingrés en el mes de setembre, verificarán la matrícula igualment en el pròxim mes d'agost, dirigint la sol·licitud al senyor Director en imprems que se'ls facilitarà a Secretaria; havent d'acompanyar a la mateixa, partida de nacimiento del Registre civil, certificat de trobar-se vacunat i la cedula personal els que per l'edat estiguin obligats a exhibir-la i a més cinc pessetes en paper de pagos a l'Estat, 2'50 en metàlic i un timbre mòbil de 10 céntims.

Hora de despatx: de 10 a 11.

D'ordre del senyor Director.

Reus 16 Juliol de 1918.—El Secretari acatal., Ernest Portuondo.

ESPECTACLES

Teatre Circo

Properament debut de la notable Companyia dramàtica de la primera actriu MARGUERIDA XIRGU.

Café de Paris

Concert tots els dies, a les 10 nit, a càrrec del Trio Guinart.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS DONATS PER LA JUNTA SINDICAL

CAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERC DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dl. . . operacions diner
Idem xequi . . . » »
París idem . . . » »

Berlín ídem	»	»
Marsella vista.	»	»
Hamburg vista.	»	»

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440 Gas Reusense	250	—
525 Industrial Harinera	400	—
655 Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500	—
500 Obligaciones Electra Reusense	500	—
25 Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250	—
200 Idem id., Serie B.	500	—
400 Electra Reusense	500	—
2600 Institut P. Mata	2500	—
560 Institut P. Mata.	500	—
150 Empresa Hidrofòrica	125	—
525 Obligaciones Manicomio Reusense	500	—
725 Carburos de Teruel.	500	—
210 Pantán de Riudecanyes..	50	—

Companyia Reusense de Tramvies

Horari de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus	Sortides de Salou
(Arrabal Robuster)	

Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius

" 22 "	5'30	" 21 "	6'10
" 25 "	11'15	" 27 "	12'10
" 32 "	16'05	" 43 "	20'30

PREUS: Bitilet ordinari 0'75 ptes.—

Bitilet d'anada i tornada 1'05 »

Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 »

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expendeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se'n'expediran fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló)

IMP. SANJUÁN - REUS

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Manufactura General de Goma i Amianto BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Vitudcultura, Electricitat, Ortopedia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cápules de Ebosta, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i ebosta de cilindres de ferro per a totes les industries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agus i Esteve, Major, 15

PATHEFONO

Máquina parlant la més econòmica. El diafragme PATHÉ canta sense agulla. Grandíos assortit en discs dobles

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució I
(Al costat de la casa Bofill) Reus

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELEFONS A 2248 i A 3453

Sidral TEIXIDÓ

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR
NOM PATENTAT

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Prendre Sidral TEIXIDÓ

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estudiants, excursionistes i caçadors perquè evita les infecions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus: D. GAIETÀ

Plaça de Prim, núm. 3. BAR ESQUÍ

AVÍS IMPORTANT: Com s'ha de fer que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sortir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no es deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envasat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del Sidral TEIXIDÓ són productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Els cafès GIL

SON. Els de més fortalesa.
SON. Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

PIUS MONTERO AMADOR

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT

Arraval de Robuster, 24, pral.-Tel. 343.-REUS

Administra finques amb tota garantia. Cobro de crèdits. Informes comercials. Representacions. Investigacions generals-privades. Habilitacions. Ràpides gestions d'assumptes en Notàries i Registres de la Propietat, així com en la Delegació d'Hisenda, Govern Civil, Militar, Audiència, Diputació, Duanes, Obres Públiques, Foment, i demés oficines de l'Estat a la província i les de fora d'ella.

Adelantament del pago de CONTRIBUCIONS, a tota la província. Aquest servei és gratuït i els rebuts se entreguen a domicili. — Comptes corrents amb els Bancs d'Espanya i Reus

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desapareixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

FARMACIA SERRA- Arraval Sta. Agna, n.º 80-**REUS**

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
— CÀTALOGS GRATIS —

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Col·mado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria.
Arraval Santa Agna, 5

Companyía del Gramófon - S. A.

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPINÀ** - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. -**REUS**

Dipòsit de Rellotgeria.-Rellotges de batxeca i Despertadores de 2'90 p.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el plaçat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Non Plus Ultra

Trajes a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Júes, 1

REUS

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÀ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. -**REUS**

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

s't Llorenç, 8, 3.r

REUS

V E N D A

Per retirar-se el seu dueno es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. Per informes dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval al Jesús,

REUS